

3 Hours

Total Marks-100

- NB: 1) All questions are compulsory सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) Each questions carry 20 marks. प्रत्येक प्रश्नाला २० गुण आहेत.

Q.1 A) Explore in detail the key components influencing India's Foreign Policy making process.
भारतीय परराष्ट्र धोरण ठरवणाऱ्या प्रमुख घटकांची तपशीलवार चर्चा करा.

OR/ किंवा

B) Describe diplomacy and discuss about how it is evolving.
राजनय संकल्पनेचे वर्णन करा आणि राजनयाच्या बदलत्या स्वरूपाची चर्चा करा.

Q.2 A) Discuss the evolving dynamics of bilateral relations between India and the United States.
भारत-अमेरिका द्विपक्षीय संबंधांच्या बदलत्या स्वरूपावर भाष्य करा.

OR/ किंवा

B) Analyse a range of topics pertaining to China-India relations.
भारत आणि चीन संबंधामधील विविध प्रश्नांचे(मुद्द्यांचे) परीक्षण करा.

Q.3 A) Analyze the major areas of cooperation and irritants India- Bangladesh relationship.
भारत – बांग्लादेश संबंधातील सहकार्य आणि संघर्षाच्या प्रमुख मुद्द्यांचे विश्लेषण करा.

OR/ किंवा

B) Discuss the role of India within SAARC and its contributions to the organization.
सार्कचे योगदान आणि त्यातील भारताच्या भूमिकेवर भाष्य करा.

Q.4 A) Give a comprehensive overview of India's connections with the ASEAN nations.
आसियान देशांसोबत भारताच्या संबंधांचा सविस्तर आढावा घ्या.

OR/ किंवा

B) Comment on India's role in the United Nations with special reference to the area of Peacekeeping.
शांततारक्षक म्हणून संयुक्त राष्ट्र संघातील भारताच्या भूमिकेवर भाष्य करा.

Q.5 Write short notes on any two of the following

खालील पैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा.

- Various types of Diplomacy राजनयाचे प्रकार
- New facets of the India-Russian connection भारत रशिया संबंधातील नवीन पैलू
- The evolving character of ties between Pakistan and India भारत- पाकिस्तान संबंधांचे बदलते स्वरूप
- The Act East Policy of India भारताचे पूर्व कृती धोरण
- The goals of foreign policy परराष्ट्र धोरणाची उद्दिष्टे
